

Lovforslag nr. L 129. Fremsat den 23. januar 1985 af industriministeren

Forslag

til

Sønæringslov

Kapitel 1

Definitioner

§ 1. I denne lov forstås ved:

- 1) »Handelsskib«: Ethvert skib med undtagelse af krigsskibe, troppetransportskibe, fiskeskibe og fritidsfartøjer.
- 2) »Fiskeskib«: Et skib, hvis nationalitetsbevis er forsynet med havnekendingsnummer.
- 3) »Fritidsfartøj«: Et skib, der ikke anvendes til erhvervmæssige formål. I tvivlstilfælde afgør direktøren for statens skibstilsyn, om et skib kan anses for et fritidsfartøj.
- 4) »Tons«: Registertons brutto som til enhver tid i skibets målebrev angivet, idet eventuelle decimaler bortkastes. Indeholder målebrevet 2 bruttoregister tonnager, da den største af disse.
- 5) »Godkendt«: Godkendt i henhold til lov nr. 70 af 15. marts 1967 om søfartsuddannelse med senere ændringer.
- 6) »Søgående skib«: Et skib, der anvendes i fart uden for havne, åer, søer eller lignende beskyttede farvande.

Kapitel 2

Handelsskibe

§ 2. Til erhvervelse af duelighedsbevis i sejlads kræves, at vedkommende:

- 1) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i søgående skibe,
- 2) har bestået en af industriministeren fastsat duelighedsprøve i sejlads for handelsskibe og

- 3) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve.

§ 3. Til erhvervelse af bevis som styrmand af 4. grad kræves, at vedkommende:

- 1) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i søgående skibe,
- 2) har bestået kystskippereksamen,
- 3) er myndig,
- 4) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve og
- 5) har erhvervet generelt certifikat som radiotelefonist.

§ 4. Til erhvervelse af bevis som kystskipper kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 3 fastsatte betingelser,
- 2) har gjort tjeneste
 - a) i 12 måneder under forhold, hvor bevis som styrmand af 4. grad kræves, eller
 - b) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe og
- 3) har dansk indfødsret.

§ 5. Til erhvervelse af bevis som styrmand af 3. grad kræves, at vedkommende:

- 1) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i søgående skibe,
- 2) har bestået sætteskippereksamen,
- 3) er myndig,
- 4) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve og
- 5) har erhvervet generelt certifikat som radiotelefonist.

§ 6. Til erhvervelse af bevis som sætteskipper kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 5 fastsatte betingelser,
- 2) har gjort tjeneste
 - a) i 24 måneder under forhold, hvor bevis som styrmand af 3. grad kræves, heraf 12 måneder som øverste eller eneste styrmand, eller
 - b) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe og
- 3) har dansk indfødsret.

§ 7. Til erhvervelse af bevis som styrmand af 2. grad kræves, at vedkommende:

- 1) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i søgående skibe,
- 2) har bestået skibsførereksamen,
- 3) er myndig,
- 4) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve og
- 5) har erhvervet generelt certifikat som radiotelefonist.

§ 8. Til erhvervelse af bevis som styrmand af 1. grad kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 7 fastsatte betingelser og
- 2) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid som styrmand i søgående skibe.

§ 9. Til erhvervelse af bevis som skibsfører kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 7 fastsatte betingelser,
- 2) har gjort tjeneste
 - a) i 24 måneder under forhold, hvor bevis som styrmand af 2. grad kræves, heraf 12 måneder som øverste eller eneste styrmand, eller
 - b) i 60 måneder under forhold, hvor bevis som styrmand af 2. grad kræves, heraf 36 måneder som næstøverste styrmand i skibe over 1600 tons, eller
 - c) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe og
- 3) har dansk indfødsret.

§ 10. Til erhvervelse af duelighedsbevis i motorpasning kræves, at vedkommende:

- 1) har faret til søs i 6 måneder og
- 2) har bestået en af industriministeren fastsat duelighedsprøve i motorpasning.

§ 11. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinist kræves, at vedkommende:

- 1) har gjort maskintjeneste i søgående damp- eller motorskibe i 12 måneder,
- 2) har bestået maskinisteksamen og
- 3) er myndig.

§ 12. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 3. grad kræves, at vedkommende:

- 1) har gjort maskintjeneste i søgående damp- eller motorskibe i 12 måneder,
- 2) har bestået maskinmestereksamen og
- 3) er myndig.

§ 13. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 2. grad kræves, at vedkommende:

- 1) har gjort maskintjeneste i søgående damp- eller motorskibe i 24 måneder og
- 2) opfylder de i § 12, litra b og c, fastsatte betingelser.

§ 14. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 1. grad kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 13 fastsatte betingelser og derefter
- 2) har gjort tjeneste
 - a) i 12 måneder under forhold, hvor bevis som skibsmaskinmester af 2. grad kræves, eller
 - b) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe.

§ 15. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinchef kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 14 fastsatte betingelser og derefter
- 2) har gjort tjeneste
 - a) i 12 måneder under forhold, hvor bevis som skibsmaskinmester af 1. grad kræves, eller
 - b) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe og
- 3) har bestået udvidet maskinmestereksamen.

§ 16. De i §§ 11–15 omhandlede sønæringsbeviser giver ret til at gøre tjeneste såvel i dampskibe som i motorskibe, såfremt den pågældende har gjort maskintjeneste i 3 måneder i dampskibe og 3 måneder i motorskibe. Har den pågældende ikke 3 måneders tjeneste i enten dampskibe eller motorskibe, gives der beviset påtegning om, at det alene

kan anvendes til tjeneste i henholdsvis motorskibe eller dampskibe.

§ 17. Til erhvervelse af bevis som skibradiotelegrafist eller skibradiotelefonist kræves, at vedkommende:

- 1) er i besiddelse af generelt certifikat som radiotelegrafist henholdsvis generelt certifikat som radiotelefonist udstedt i henhold til bestemmelserne i det internationale radioreglement og
- 2) har gennemgået en af industriministeren fastsat sikkerhedsuddannelse.

§ 18. Til erhvervelse af bevis som skibskok kræves, at vedkommende:

- 1) har gennemgået
 - a) et erhvervsfagligt grundkursus på godkendt søfartsskole eller skoleskib og derefter en læretid i kokkefaget på mindst 23 måneder, heraf mindst 12 måneder i søgående skibe, eller
 - b) en læretid i kokkefaget på mindst 33 måneder, heraf mindst 18 måneder i søgående skibe, og
- 2) har bestået prøven for skibskokke.

Stk. 2. Bevis som skibskok kan endvidere udstedes til personer, der har bestået kokkefagets svendep prøve eller anden tilsvarende uddannelse inden for kokkefaget, og som har gjort kabystjeneste i søgående skibe i mindst 12 måneder.

§ 19. For at kunne påmønstres som ubefaren matros, ubefaren motormand eller ubefaren skibsassistent skal vedkommende, når påmønstringen sker i havne i Danmark, Norge, Sverige, Finland, Den tyske Forbundsrepublik, Nederlandene og Belgien samt britiske Nordsøhavne og havne i Den engelske Kanal, eller når ansættelse er sket her i landet, opfylde en af nedenstående betingelser:

- 1) have gennemgået et erhvervsfagligt grundkursus på en godkendt søfartsskole eller
- 2) have gennemført et togt med et dertil godkendt skoleskib.

Stk. 2. Sker påmønstringen uden for de i stk. 1 nævnte havne, og er ansættelse ikke sket her i landet, skal vedkommende enten opfylde betingelserne i stk. 1, eller have udført henholdsvis dækstjeneste, maskintjeneste eller dæks- og maskintjeneste som medlem af

en enhedsbesætning i søgående skibe i 12 måneder.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i stk. 1 kan en person, der har erhvervet svendebrev som maskinarbejder eller uddannelsesbevis som maskinarbejder trin 2, eller som har erhvervet svendebrev eller uddannelsesbevis som skibsmontør, kleinsmed, landbrugsmaskinmekaniker, personvognsmekaniker, traktormekaniker eller lastvognsmekaniker, og som har gennemgået et godkendt kursus i brandslukning og brug af redningsmidler m.v., påmønstres som ubefaren motormand.

§ 20. For at kunne påmønstres som befaren matros skal vedkommende, når påmønstringen sker i de i § 19, stk. 1, nævnte havne, eller når ansættelse er sket her i landet, efter at have opfyldt betingelserne i § 19, stk. 1, have udført dækstjeneste i søgående skibe i 18 måneder samt have gennemgået et erhvervsfagligt afslutningskursus for dæksmandskab.

Stk. 2. Sker påmønstringen uden for de i § 19, stk. 1, nævnte havne, og er ansættelse ikke sket her i landet, skal vedkommende enten opfylde betingelserne i stk. 1, eller have udført dækstjeneste i søgående skibe i 36 måneder.

Stk. 3. Fartstid ud over 5 måneder med et godkendt skoleskib kan medregnes i fartstiden efter stk. 1.

§ 21. For at kunne påmønstres som bestemand skal vedkommende:

- 1) have udført dækstjeneste i søgående skibe i 18 måneder,
- 2) være i besiddelse af duelighedsbevis i sejladslads og
- 3) være myndig.

§ 22. For at kunne påmønstres som befaren motormand skal vedkommende, når påmønstringen sker i de i § 19, stk. 1, nævnte havne, eller når ansættelse er sket her i landet, efter at have opfyldt betingelserne i § 19, stk. 1 eller 3, have udført maskintjeneste i søgående skibe i 12 måneder og enten have gennemgået et erhvervsfagligt afslutningskursus for maskinmandskab, eller have erhvervet svendebrev eller uddannelsesbevis som omhandlet i § 19, stk. 3.

Stk. 2. Fartstid ud over 5 måneder med et godkendt skoleskib kan medregnes i fartstiden efter stk. 1.

Stk. 3. Sker påmønstringen uden for de i § 19, stk. 1, nævnte havne, og er ansættelse ikke sket her i landet, skal vedkommende enten opfylde betingelserne i stk. 1, eller have udført maskintjeneste i søgående skibe i 24 måneder.

§ 23. For at kunne påmønstres som befaren skibsassistent skal vedkommende, når påmønstringen sker i de § 19, stk. 1, nævnte havne, eller når ansættelse er sket her i landet, efter at have opfyldt betingelserne i § 19, stk. 1, have udført tjeneste som ubefaren skibsassistent i søgående skibe i 18 måneder samt have gennemgået et erhvervsfagligt afslutningskursus for skibsassistenter.

Stk. 2. Sker påmønstringen uden for de i § 19, stk. 1, nævnte havne, og er ansættelse ikke sket her i landet, skal vedkommende enten opfylde betingelserne i stk. 1, eller have udført dæks- og maskintjeneste som medlem af en enhedsbesætning i søgående skibe i 36 måneder.

Stk. 3. Fartstid ud over 5 måneder med et godkendt skoleskib kan medregnes i fartstiden efter stk. 1.

Kapitel 3 Fiskeskibe

§ 24. Industriministeren kan bestemme, at en person, der påmønstres til tjeneste i et fiskeskib, skal have gennemgået et af ministeren godkendt erhvervsfagligt grundkursus for fiskere.

§ 25. Til erhvervelse af duelighedsbevis i sejlads for fiskere kræves, at vedkommende:

- 1) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i fiskeskibe,
- 2) har bestået en af industriministeren fastsat duelighedsprøve i sejlads for fiskere og
- 3) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve.

§ 26. Til erhvervelse af bevis som fiskeskipper af 3. grad kræves, at vedkommende:

- 1) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i fiskeskibe,
- 2) har bestået fiskeskippereksamen af 3. grad,

- 3) er myndig,
- 4) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve og
- 5) har dansk indfødsret.

§ 27. Til erhvervelse af bevis som fiskeskipper af 1. grad kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 26 fastsatte betingelser,
- 2) har gjort tjeneste i 12 måneder under forhold, hvor bevis som fiskeskipper af 3. grad kræves og
- 3) har bestået fiskeskippereksamen af 1. grad.

Kapitel 4 Fritidsfartøjer

§ 28. Til erhvervelse af duelighedsbevis i sejlads for fritidssejlere kræves, at vedkommende:

- 1) har bestået en af industriministeren fastsat duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere og
- 2) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve.

§ 29. Til erhvervelse af bevis som yachtskipper af 3. grad kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 28 fastsatte betingelser,
- 2) har bestået yachtskippereksamen af 3. grad og
- 3) er myndig.

§ 30. Til erhvervelse af bevis som yachtskipper af 2. grad kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 29 fastsatte betingelser,
- 2) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid og
- 3) har bestået yachtskippereksamen af 2. grad.

§ 31. Til erhvervelse af bevis som yachtskipper af 1. grad kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 29 fastsatte betingelser,
- 2) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid og
- 3) har bestået yachtskippereksamen af 1. grad.

§ 32. Til erhvervelse af duelighedsbevis i motorpasning for fritidssejlere kræves, at vedkommende:

- 1) har bestået duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere og
- 2) har bestået duelighedsprøve i motorpasning.

Kapitel 5

Almindelige bestemmelser

§ 33. Sønæringsbeviser udstedes uden betaling og udformes efter forskrifter fastsat af industriministeren.

Stk. 2. Duelighedsbeviser udstedes af den person eller den skole, for hvem duelighedsprøve er aflagt.

Stk. 3. De øvrige beviser udstedes af de myndigheder, industriministeren bemyndiger dertil.

Stk. 4. Sønæringsbeviser efter §§ 12–15 og bevis som skibradiotelegrafist efter § 17 mister deres gyldighed, såfremt indehaveren ikke for enhver forudgående 5 års periode kan dokumentere at have udført 12 måneders tjeneste i stilling, hvor sådant bevis kræves, eller haft anden af industriministeren godkendt beskæftigelse, som kan sidestilles hermed. Ministeren fastsætter regler om generhvervelse af sønæringsrettigheder.

Stk. 5. Uanset bestemmelserne i stk. 4 bevares de rettigheder som yachtskipper, der er tillagt sådanne beviser, jfr. § 35, stk. 2 og stk. 3.

§ 34. Industriministeren fastsætter regler om særlige uddannelseskra­v for officerer og mandskab i olie-, kemikalie- og gastankskibe. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om særlige uddannelseskra­v for officerer i skibe med særlige manøvre­genskaber eller skibe med særlig udrustning.

§ 35. Den, der har bevis som styrmand af 1. eller 2. grad, anses tillige for at have bevis som styrmand af 3. grad. Den, der før 1. marts 1984 har erhvervet bevis som styrmand af 1. eller 2. grad, anses tillige for at have bevis som sætteskipper, såfremt vedkommen­de har dansk indfødsret.

Stk. 2. Den, der har bevis som styrmand af 3. grad eller som sætteskipper, anses tillige for at have bevis som yachtskipper af 1. grad.

Stk. 3. Den, der har bevis som styrmand af 4. grad eller som kystskipper, anses tillige

for at have bevis som yachtskipper af 3. grad.

Stk. 4. Den, der har bevis som fiskeskipper, anses tillige for at have bevis som yachtskipper af samme grad som fiskeskipperbeviset.

§ 36. Industriministeren kan under særlige omstændigheder tillade udstedelse af sønæringsbevis, eventuelt med begrænsede rettigheder, uanset de krav, der er fastsat for erhvervelse af det pågældende bevis, ikke fuldt ud er opfyldt. Fritagelse for opfyldelse af eksamens- og fartskrav kan dog kun gives, for så vidt den pågældende dokumenterer på anden måde at have erhvervet sig tilstrækkelig teoretisk og praktisk uddannelse, og fritagelse for opfyldelse af krav om dansk indfødsret kun efter forud indhentet erklæring fra Søfartens Fællesråd.

Stk. 2. Ministeren kan under særlige omstændigheder tillade en person vedvarende at gøre tjeneste i stilling, hvortil der ikke kræves sønæringsbevis, uanset at den pågældende ikke fuldt ud opfylder de krav, der er fastsat for mønstring i stillingen. Sådant tilladelse kan dog kun gives, for så vidt den pågældende dokumenterer at have erhvervet den erfaring og uddannelse, der er nødvendig for tjeneste i stillingen.

Stk. 3. Ministeren kan ligestille en i udlandet gennemgået søfartsuddannelse med de i denne lov omhandlede erhvervsfaglige grundkursus og afslutningskursus.

Stk. 4. Uanset bestemmelserne i § 19, stk. 1, § 20, stk. 1, § 22, stk. 1 og § 23, stk. 1, kan en skibsfører, når det skønnes nødvendigt for at undgå ophold af et skib, undtagelsesvis påmønstre en person som ubefaren matros, befaren matros, ubefaren motormand, befaren motormand, ubefaren skibsassistent eller befaren skibsassistent, selv om den pågældende ikke opfylder de betingelser, der er fastsat i disse bestemmelser for påmønstringen. Sådant påmønstring må kun ske for rejsen og kun under forudsætning af, at den pågældende opfylder de fartskrav, der er fastsat for påmønstring i tilsvarende stilling uden for de i § 19, stk. 1, nævnte havne.

§ 37. Industriministeren kan fastsætte, under hvilke betingelser uddannelse og tjeneste i søværnet kan danne grundlag for erhvervelse af sønæringsrettigheder.

F.t. sønæringslov

§ 38. Industriministeren kan inddrage et sønæringsbevis, hvis det på grund af indehaverens sjælelige eller legemlige tilstand skønnes uforsvarligt fortsat at lade den pågældende udøve den virksomhed, beviset giver ret til.

Stk. 2. Indehaveren af et sønæringsbevis skal lade sig underkaste sådanne lægeundersøgelser, som er nødvendige til afgørelse af det i stk. 1 nævnte spørgsmål. Udgifterne ved undersøgelserne afholdes af staten. Undlader indehaveren at lade sig underkaste en påbudt undersøgelse, kan sønæringsbeviset inddrages.

§ 39. Inddragelsen af et sønæringsbevis kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for industriministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. Industriministerens afgørelse skal indeholde oplysning om retten til at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor.

Stk. 3. Når inddragelse af et sønæringsbevis forlanges indbragt for domstolene, anlægger industriministeren sag imod den pågældende i den borgerlige retsplejes former. Sagen hører under sø- og handelsretten i København og uden for dennes område under søretten.

Stk. 4. Anmodning om indbringelse for domstolene har opsættende virkning. Industriministeren kan dog bestemme, at en anmodning ikke har opsættende virkning. Denne afgørelse kan ved kendelse ophæves af retten inden afgørelse af spørgsmålet om inddragelsens lovlighed.

§ 40. Et sønæringsbevis, der er inddraget, skal afleveres til industriministeriet.

Stk. 2. Industriministeren kan til enhver tid tilbagegive et inddraget sønæringsbevis, når de omstændigheder, der har begrundet inddragelsen, ikke længere findes at være til stede. Afslås en ansøgning om tilbagegivelse, kan ansøgeren forlange spørgsmålet indbragt for domstolene. Såfremt sagen tidligere har været indbragt for domstolene, kan indbringelse dog kun ske, såfremt der er forløbet mindst et år efter, at inddragelsen senest er stadfæstet ved dom. § 39, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 41. De i denne lov indeholdte krav om dansk indfødsret finder ikke anvendelse på personer, der efter De europæiske Fællesskabers regler om arbejdskraftens frie bevægelighed har adgang til lønnet beskæftigelse her i landet på samme vilkår som danske statsborgere.

Stk. 2. Den til beviserne som kystskipper, sætteskipper og skibsfører samt fiskeskipper knyttede ret til at være fører af skib fortabes, når indehaveren mister dansk indfødsret, jfr. dog stk. 1. Industriministeren kan dog under særlige omstændigheder gøre undtagelse fra denne bestemmelse. Opnår den pågældende på ny dansk indfødsret, skal retten til at føre skib dermed anses for generhvervet.

§ 42. Industriministeren kan efter samråd med rederne og de søfarendes organisationer ændre de i loven indeholdte tonnagegrænser anført i registertons brutto til grænser fastsat ved anden måleenhed. Det skal dog herved tilstræbes, at sådanne nye grænser så vidt muligt svarer til de skibsstørrelser, som de i loven anførte tonnagegrænser er udtryk for.

§ 43. Industriministeren kan bemyndige direktoratet for søfartsuddannelsen eller anden tilsvarende institution under ministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Industriministeren kan fastsætte regler om adgang til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelser efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne indbringes for ministeren.

Kapitel 6

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 44. Loven træder i kraft den 1. juli 1985. Bestemmelserne i §§ 20 og 22 træder dog først i kraft 1 år efter lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Sønæringslov nr. 316 af 26. juni 1975, som ændret ved lov nr. 587 af 19. december 1980, ophæves. Sønæringslov nr. 316 af 26. juni 1975 forbliver dog i kraft for Grønland.

§ 45. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigel-

ser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

§ 46. De i medfør af sønæringsloven af 26. juni 1975 som ændret ved lov nr. 587 af 19. december 1980 udfærdigede sønæringsbeviser, samt beviser, der i medfør af overgangsbestemmelserne i nævnte lov ligestilles hermed, hjemler deres indehavere samme ret som hidtil. De tillægges endvidere de yderligere rettigheder, som ifølge lov om skibes besætning tillægges sådanne beviser eller tillægges de i denne lov omhandlede beviser af samme navn, idet nedennævnte beviser anses at svare til de i denne lov omhandlede beviser som følger:

- 1) Bevis som kystskipper uden førerrettigheder svarer til bevis som styrmand af 4. grad.
- 2) Bevis som sætteskipper uden førerrettigheder svarer til bevis som styrmand af 3. grad.
- 3) Bevis som sætteskipper af 1. grad svarer til bevis som sætteskipper.
- 4) Bevis som skibsfører af 1. grad svarer til bevis som skibsfører.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 33, stk. 4, og § 41 finder tilsvarende anvendelse på de i stk. 1 omhandlede beviser.

Stk. 3. Certifikater som radiotelegrafist og radiotelefonist udstedt i henhold til bestemmelserne i det internationale radioreglement før denne lovs ikrafttræden giver fortsat ret til at udføre radiotjeneste i stilling, hvor bevis som skibsradiotelegrafist henholdsvis skibsradiotelefonist er foreskrevet.

Stk. 4. Industriministeren kan tillade udstedelse af sønæringsbevis i henhold til bestemmelserne i den lovgivning, der ophæves ifølge § 44, stk. 2, til personer, der har bestået styrmandseksamen eller fiskeskippereksamen af 2. grad, samt til personer, der i medfør af overgangsbestemmelserne i lov om søfartsuddannelse består nævnte eksaminer efter denne lovs ikrafttræden.

§ 47. Den, der før denne lovs ikrafttræden lovligt har gjort foreskreven dæks- eller maskintjeneste i dansk handelsskib eller tjeneste

som bedstemand i et dansk fiskeskib, har fortsat ret til at gøre sådan tjeneste.

Stk. 2. Industriministeren bemyndiges til at fastsætte vilkår, hvorunder søfarende som omhandlet i stk. 1 opnår ret til udmønstring som befaren skibsassistent.

§ 48. Indtil det tidspunkt, hvor lovens § 20 træder i kraft, skal en person for at kunne påmønstres som befaren matros have gjort tjeneste i søgående skibe i 36 måneder, hvoraf mindst 24 måneders dækstjeneste.

Stk. 2. Den, der har gennemgået et erhvervsfagligt grundkursus på en godkendt søfartsskole, anses for at have erhvervet 5 måneder af den i stk. 1 krævede dækstjeneste.

§ 49. Indtil det tidspunkt, hvor lovens § 22 træder i kraft, skal en person for at kunne påmønstres som befaren motormand have gjort maskintjeneste i skibe i 12 måneder.

Stk. 2. Den, der har gennemgået et erhvervsfagligt grundkursus på en godkendt søfartsskole, anses for at have erhvervet 5 måneder af den i stk. 1 krævede fartstid.

§ 50. Den, der har erhvervet bevis som kystskipper, og som i 5 år før denne lovs ikrafttræden lovligt har ført skib over 150 tons, kan indtil udgangen af 1987 af den bevisudstedende myndighed, jfr. § 33, stk. 3, få sit sønæringsbevis påtegnet om, at det giver ret til at føre ikke-passagerskib ikke over 300 tons i kystfart.

§ 51. Industriministeren kan tillade en person, der ikke er i besiddelse af sønæringsbevis, men som på fyldestgørende måde godtgør, at vedkommende forinden denne lovs ikrafttræden lovligt har gjort tjeneste under forhold, hvor der kræves sådant bevis, fremdeles at gøre sådan tjeneste.

§ 52. Bestemmelsen i § 19, stk. 1, finder ikke anvendelse på personer, der påmønstres til dækstjeneste i lastskibe under 150 tons, der er indført i skibsregistret før 1. oktober 1975.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bestemmelser

1. De krav, der foreskrives for opnåelse af sønæringsrettigheder er nøje kædet sammen med skibsfartens bemandings- og uddannelsesforhold og dermed med begrebet »sikkerhed til søs«. Medens bemandingsloven senest i 1964 var genstand for en gennemgribende revision, er søfartsuddannelsernes indhold og omfang fortsat tilpasset udviklingen inden for erhvervet. Sønæringsloven, der er fra 1975, er senest ændret ved lov nr. 587 af 19. december 1980 i forbindelse med Danmarks ratifikation af den internationale konvention om uddannelse af søfarende, om sønæring og om vagt-hold, 1978 (STCW-konventionen).

I dette forslag til en ny sønæringslov har det derfor kun været nødvendigt at foretage få ændringer og tilføjelser begrundet i det samtidigt hermed fremsatte forslag til lov om skibes besætning og til ønsket om en forbedret og mere hensigtsmæssigt tilrettelagt navigatoruddannelse.

Af de væsentligste ændringer kan nævnes:

2. Der indføres uddannelseskraft for såkaldt enhedsmandskab, som er kaldt skibsassistenter, og som omfatter søfarende med en uddannelse, der berettiger dem til at udføre såvel dæks- som maskintjeneste.

Uanset, at den gældende bemandingslov tillader anvendelsen af enhedsmandskab, har kun få skibe benyttet sig heraf, og der har hidtil ikke været foreskrevet særlige uddannelseskraft til sådant mandskab. Det må imidlertid forventes, at anvendelsen af enhedsmandskab fremover vil være stigende, og sådant mandskab bør derfor sikres en forsvarlig uddannelse.

3. Styrmandseksamen og det til denne eksamen svarende bevis som skibsfører af 2. grad, der efter gældende bemandingslov giver ret til at føre skib op til 1.400 tons, foreslås afskaffet, jfr. det samtidig hermed fremsatte forslag til ændring af lov om søfartsuddannelse.

Endvidere er sætteskipperes førerrettigheder i det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om

skibes besætning foreslået udvidet til 800 tons under hensyn til blandt andet den forbedrede uddannelse af denne gruppe navigatører. Der kan derfor næppe fortsat siges at være behov for en yderligere skibsføreruddannelse indenfor det resterende interval mellem 800 og 1.400 tons.

Efter ændringen vil der for handelsskibe være 3 navigatørexaminer, nemlig kystskippereksamen, sætteskippereksamen og skibsførereksamen.

4. Ved lov nr. 588 af 19. december 1980 om ændring af lov om søfartsuddannelse afskaffedes sætteskippereksamen af 2. grad, der ikke opfyldte kravene i STCW-konventionen. Den tilsvarende fiskeskippereksamen af 2. grad og bevis som fiskeskipper af 2. grad foreslås afskaffet. Det bemærkes herved, at der i en årrække ikke har været afholdt særlige eksaminer for sætteskipper af 2. grad og fiskeskippere af 2. grad. Eleverne, der uddannes på skipperskolerne og samlæser i flere fag, er alle undervist til og eksamineret med henblik på 1. grads eksamen, og de elever, der ikke har bestået denne eksamen, men som klarer den del af pensum, der er foreskrevet for fiskeskippereksamen af 2. grad, har fået bevis herfor.

Det bemærkes endvidere, at det pensum, der i dag kræves til fiskeskippereksamen af 2. grad, ikke har et omfang, der kan berettige, at der knyttes særlige sønæringsrettigheder hertil ud over de rettigheder, der er tillagt fiskeskippereksamen af 3. grad.

5. Det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om skibes besætning omhandler ikke betegnelserne tømmermand, fyrbøder, donkeymand og bådsmand. I overensstemmelse hermed er der ikke som hidtil foreskrevet uddannelses- og fartskrav for sådanne besætningsmedlemmer i dette lovforslag.

6. Forslaget har været forelagt erhvervets parter.

7. Forslag til sønæringslov har hverken statsfinancielle eller stadsadministrative konsekvenser.

Forslaget giver dog indirekte anledning til øgede udgifter for staten. Disse udgifter er anført i almindelige bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om søfartsuddannelse.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Ad pkt. 1.

Definitionen af »Handelsskib« svarer til definitionen i det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om skibes besætning.

Ad pkt. 2.

Et fiskeskib har hidtil været defineret som »et skib, der er forsynet med fiskericertifikat.«

Ved bekendtgørelse nr. 322 af 3. juli 1980 om ændring af bekendtgørelse om skibsregistrering bortfaldt betegnelsen fiskericertifikat, og i stedet forsynes nationalitetsbeviserne med en særlig påtegning om, at skibet er optaget enten i det særlige register over fiskefartøjer eller i fiskefartøjsfortegnelsen med anførelse af det særlige havnekeningsnummer. Definitionen af fiskeskib er ændret i overensstemmelse hermed.

Ad pkt. 3.

I overensstemmelse med nutidig sprogbrug er navnet »lystfartøj« ændret til »fritidsfartøj«. Da det i visse tilfælde kan være vanskeligt at afgøre, hvorvidt der er tale om erhvervsmæssige formål, er sådanne tilfælde henlagt til direktøren for statens skibstilsyns afgørelse.

Ad pkt. 4-6.

Bestemmelserne er uændrede i forhold til gældende lovs § 1.

Til § 2

Bestemmelsen er uændret i forhold til gældende lovs § 2.

Til § 3

Betegnelsen »bevis som styrmand af 4. grad« er af praktiske grunde valgt i stedet for det eksisterende bevis som kystkipper med påtegning om, at beviset ikke giver ret til at føre dansk skib, hvilken betegnelse alene skyldes, at ændringerne af sønæringsloven i 1980 måtte tilpasses den gældende bemandingslov. I øvrigt er der kun redaktionelle ændringer, jfr. dog bemærkningerne til § 17.

Til § 4

Der er kun redaktionelle ændringer i forhold til gældende lov, jfr. dog bemærkningerne til § 17.

Til § 5

Betegnelsen »bevis som styrmand af 3. grad« er af praktiske grunde valgt i stedet for det eksisterende bevis som sætteskipper med påtegning om, at beviset ikke giver ret til at føre dansk skib, jfr. bemærkningerne til § 3. I øvrigt er der kun redaktionelle ændringer i forhold til gældende lov, jfr. dog bemærkningerne til § 17.

Til § 6

Bevis som sætteskipper af 1. grad er ændret til bevis som sætteskipper under hensyn til, at sætteskippereksamen af 2. grad er afskaffet, og at der derfor kun er én sætteskippereksamen. Endvidere medfører de foreslåede ændringer i det samtidigt hermed forelagte forslag til lov om skibes besætning, at der ikke længere er behov for et bevis som sætteskipper af 2. grad. Kravene til sidstnævnte bevis var de samme som til 1. grads beviset, bortset fra at der kun krævedes 12 måneders styrmandstid. I øvrigt er der kun redaktionelle ændringer i forhold til gældende lov.

Til § 7

I overensstemmelse med at styrmandseksamen foreslås afskaffet, er eksamenskravet ændret til skibsførereksamen, jfr. de almindelige bemærkninger. I øvrigt er der kun redaktionelle ændringer i forhold til gældende lov, jfr. dog bemærkningerne til § 17.

Til § 8

Der er kun redaktionelle ændringer i forhold til gældende lov.

Til § 9

Bevis som skibsfører af 2. grad foreslås afskaffet, jfr. de almindelige bemærkninger. Som følge heraf er vilkårene for på grundlag af fartstid som skibsfører af 2. grad at erhverve bevis som skibsfører af 1. grad udgået. Samtidig er betegnelsen ændret fra bevis som skibsfører af 1. grad til bevis som skibsfører.

Til §§ 10-16

Der er kun redaktionelle ændringer i forhold til gældende lov.

Til § 17

Ved gennemførelsen af STCW-konventionen indførtes eksamenskrav om, at kystskippere skulle have erhvervet begrænset certifikat som radiotelefonist, medens styrmand og sætteskipperne skulle have erhvervet generelt certifikat som radiotelefonist. STCW-konventionen har kun ét certifikat som skibradiotelefonist, der kan erhverves på grundlag af begge certifikater. – Dette har vist sig uheldigt såvel ved bemandingsfastsættelser som ved bemandingskontrol, og da der i øvrigt ikke synes at være grundlag for den hidtidige lempelse for kystskippernes vedkommende, kræves der nu generelt certifikat som radiotelefonist for alle tre grupper navigatører. Endvidere er kravet af praktiske grunde indsat som et sønæringskrav i stedet for som hidtil et eksamenskrav, jfr. §§ 3, 5 og 7.

Til § 18

Kravet i gældende lov om, at man for at kunne påmønstre i forskreven stilling som kok eller hovmester skal være i besiddelse af bevis som skibskok, er indeholdt i § 8 i forslag til lov om skibes besætning og er derfor ikke medtaget i dette forslag. I øvrigt er der kun redaktionelle ændringer i forhold til gældende lov.

Til § 19

Som anført i de almindelige bemærkninger foreslås der indført uddannelseskrav for enhedsmandskab, hvorfor »ubefaren skibsassistent« er tilføjet.

Endvidere er tilføjet »ubefaren motormand«, hvorved bemærkes, at industriministeren efter gældende sønæringslov har hjemmel til at fastsætte vilkår for påmønstring som ubefaren motormand, men hidtil ikke har gjort brug heraf.

I stk. 3 er de personer, hvis faglige uddannelse traditionelt har dannet grundlag for udførelse af maskintjeneste i søgående skibe, undtaget fra kravet om at skulle have gennemgået et erhvervsfagligt grundkursus. I stedet kræves, at de har gennemgået et godkendt kursus i brandslukning og brug af redningsmidler m.v.

Til § 20

Ikrafttrædelsen af kravene for udmønstring som befaren matros og befaren motormand, der blev indført ved sønæringsloven af 1975, blev overladt til ministerens bestemmelse under hensyn til, at der på daværende tidspunkt ikke var matroser og

kun få motormænd, der havde gennemgået den foreskrevne uddannelse. Bestemmelserne foreslås nu sat i kraft, dog med en vis forsinkelse, jfr. bestemmelserne i § 44, således at der ikke gribes ind i eksisterende uddannelsesforløb.

Til § 21

Der er kun redaktionelle ændringer i forhold til gældende lov.

Til § 22

Der henvises til bemærkningerne til § 20, dog fritages personer med faglig uddannelse som omhandlet i § 19, stk. 3, for at skulle gennemgå erhvervsfagligt afslutningskursus.

Til § 23

Bestemmelsen er ny og foreskriver vilkårene for udmønstring som befaren skibsassistent, jfr. de almindelige bemærkninger.

Til §§ 24–27

Fiskeskippereksamen af 2. grad og dermed det tilsvarende bevis som fiskeskipper af 2. grad foreslås afskaffet, jfr. de almindelige bemærkninger. I øvrigt er der kun redaktionelle ændringer i forhold til gældende lov.

Til §§ 28–31

Begreberne »lystfartøjer« og »lystsejlere« er ændret til »fritidsfartøjer« og »fritidssejlere«, jfr. bemærkningerne til § 1, pkt. 3. I øvrigt er der kun redaktionelle ændringer i forhold til gældende lov.

Til § 32

Der har vist sig behov for at indføre et duelighedsbevis i motorpasning for fritidssejlere.

Til §§ 33–34

Bestemmelserne svarer til gældende lovs §§ 36 og 36A.

Til §§ 35–41

Der er kun redaktionelle ændringer i forhold til gældende lov samt ændringer, der skyldes de nye betegnelser for sønæringsbeviser.

Til § 42

Eftersom Danmark ved ratifikation af STCW-konventionen er bundet af visse grænser baseret på skibes bruttoregister-tonnage og under hensyn til, at denne måleenhed vil være endeligt afskaffet i 1994 foreslås det, at der skal være hjemmel for ministeren til at ændre lovens bruttoregister-tonnagegrænser til grænser baseret på anden international aftalt måleenhed, idet det herved bør tilstræbes, at sådanne nye grænser så vidt muligt svarer til de skibsstørrelser, som lovens bruttoregister-tonnage er udtryk for.

I den internationale søfartsorganisation (IMO) er igangsat drøftelser vedrørende dette problem. Disse drøftelser forventes afsluttet i 1986.

Til § 43

Bestemmelsen er foreslået for at gøre det muligt at bemyndige et under ministeriet hørende direktorat til at træffe afgørelser, der efter loven er tillagt ministeren. Bestemmelsen skal tillige ses i lyset af moderniseringsprogrammet, herunder uddelegering af ansvar og kompetence.

Til § 44

Der henvises til bemærkningerne til §§ 20 og 22.

Til § 45

Sønæringsloven af 1975 gælder for Grønland, hvorimod ændringsloven af 19. december 1980 ikke er sat i kraft for Grønlands vedkommende.

Til § 46

Bestemmelserne skal sikre, at ingen fratages velerhvervede sønæringsrettigheder, samt at de til eksisterende sønæringsbeviser knyttede rettigheder udvides i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om skibes besætning.

Endvidere sikrer bestemmelserne, at der ikke gribes ind i eksisterende uddannelsesforløb.

Til § 47

Bestemmelserne skal sikre eksisterende dæks- og maskinmandskab ret til fortsat tjeneste samt mulighed for at opnå ret til udmønstring som befalere på skibsassistent.

Til §§ 48-49

Bestemmelserne er uændrede og skyldes den foreslåede forsinkede ikrafttrædelse af §§ 20 og 22, jfr. bemærkningerne til § 44.

Til § 50

Bestemmelsen skal sikre, at nogle få kystskippere, som i en årrække har ført skib over 150 tons i indskrænket fart på dispensation, bevarer muligheden for sådan fortsat tjeneste.

Til § 51

Bestemmelsen skal sikre, at et antal bedste-mænd, der i en årrække har gjort tjeneste som enestyrmand i skibe over 150 tons, altså i stilling, hvor bevis som kystskipper er foreskrevet, kan fortsætte sådan tjeneste.

Til § 52

Svarer til den gældende sønæringslovs § 50.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

Kapitel 1

Definitioner

§ 1. I denne lov forstås ved:

- 1) »Handelsskib«: Ethvert skib med undtagelse af krigsskibe, troppetransportskibe, fiskeskibe og fritidsfartøjer.
- 2) »Fiskeskib«: Et skib, hvis nationalitetsbevis er forsynet med havnekendingsnummer.
- 3) »Fritidsfartøj«: Et skib, der ikke anvendes til erhvervsmæssige formål. I tvivlstilfælde afgør direktøren for statens skibstilsyn, om et skib kan anses for et fritidsfartøj.
- 4) »Tons«: Registertons brutto som til enhver tid i skibets målebrev angivet, idet eventuelle decimaler bortkastes. Indeholder målebrevet 2 bruttoregister tonnager, da den største af disse.
- 5) »Godkendt«: Godkendt i henhold til lov nr. 70 af 15. marts 1967 om søfartsuddannelse med senere ændringer.
- 6) »Søgående skib«: Et skib, der anvendes i fart uden for havne, åer, søer eller lignende beskyttede farvande.

§ 1. I denne lov forstås ved:

1. »Handelsskib«: Ethvert skib, med undtagelse af søværnets skibe samt fiskerskibe og lystfartøjer.
2. »Fiskerskib«: Et skib, der er forsynet med fiskericertifikat.
3. »Søgående skib«: Et skib, der anvendes i fart uden for havne, åer, søer eller lignende beskyttede farvande.
4. »Tons«: Registertons brutto som til enhver tid i skibets målebrev angivet, idet eventuelle decimaler bortkastes. Indeholder målebrevet 2 bruttotonnager, da den største af disse.

5. »Godkendt«: Godkendt i henhold til lov nr. 70 af 15. marts 1967 om søfartsuddannelse med senere ændringer.

Kapitel 2

Handelsskibe

§ 2. Til erhvervelse af duelighedsbevis i sejlads kræves, at vedkommende:

- 1) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i søgående skibe,
- 2) har bestået en af industriministeren fastsat duelighedsprøve i sejlads for handelsskibe og
- 3) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve.

§ 2. Til erhvervelse af duelighedsbevis i sejlads kræves, at vedkommende:

- a. har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i søgående skibe,
- b. har bestået en af industriministeren fastsat duelighedsprøve i sejlads for handelsskibe,
- c. har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve.

§ 3. Til erhvervelse af bevis som styrmand af 4. grad kræves, at vedkommende:

- 1) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i søgående skibe,
- 2) har bestået kystskippereksamen,
- 3) er myndig,
- 4) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve og
- 5) har erhvervet generelt certifikat som radiotelefonist.

§ 5 A. Bevis som kystskipper med påtegning om, at beviset ikke giver ret til at føre dansk skib, udfærdiges til personer, der opfylder de betingelser, der er foreskrevet i § 3,

litra b-d, og som har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i søgående skibe. Beviset giver ret til at gøre tjeneste som styrmand i stilling, hvor bevis som kystskipper kræves.

§ 4. Til erhvervelse af bevis som kystskipper kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 3 fastsatte betingelser,
- 2) har gjort tjeneste
 - a) i 12 måneder under forhold, hvor bevis som styrmand af 4. grad kræves, eller
 - b) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe og
- 3) har dansk indfødsret.

§ 3. Til erhvervelse af bevis som kystskipper kræves, at vedkommende:

- a. har gjort tjeneste i 12 måneder som bestemand eller som styrmand i søgående skibe af 20 tons eller derover,
- b. har bestået kystskippereksamen,
- c. er myndig,
- d. har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve,
- e. har indfødsret.

§ 5. Til erhvervelse af bevis som styrmand af 3. grad kræves, at vedkommende:

- 1) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i søgående skibe,
- 2) har bestået sætteskippereksamen,
- 3) er myndig,
- 4) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve og
- 5) har erhvervet generelt certifikat som radiotelefonist.

§ 5 A. . . .

Stk. 2. Bevis som sætteskipper med påtegning om, at beviset ikke giver ret til at føre dansk skib, udfærdiges til personer, der opfylder de betingelser, der er foreskrevet i § 4, litra b-d, og som har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i søgående skibe. Beviset giver ret til at gøre tjeneste som styrmand i stilling, hvor bevis som sætteskipper af 1. eller 2. grad kræves.

§ 6. Til erhvervelse af bevis som sætteskipper kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 5 fastsatte betingelser,
- 2) har gjort tjeneste

- a) i 24 måneder under forhold, hvor bevis som styrmand af 3. grad kræves, heraf 12 måneder som øverste eller eneste styrmand, eller
 - b) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe og
- 3) har dansk indfødsret.

§ 5. Til erhvervelse af bevis som sætteskipper af 1. grad kræves, at vedkommende:

- a. har gjort tjeneste som styrmand i søgående skibe
 - 1) i 24 måneder under forhold, hvor bevis som sætteskipper af 1. eller 2. grad kræves, heraf 12 måneder som øverste eller eneste styrmand, eller
 - 2) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe,
- b. har bestået sætteskippereksamen,
- c. er myndig,
- d. har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve,
- e. har indfødsret.

§ 7. Til erhvervelse af bevis som styrmand af 2. grad kræves, at vedkommende:

- 1) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i søgående skibe,
- 2) har bestået skibsførereksamen,
- 3) er myndig,
- 4) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve og
- 5) har erhvervet generelt certifikat som radiotelefonist.

§ 6. Til erhvervelse af bevis som styrmand af 2. grad kræves:

- a. at vedkommende har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i søgående skibe,
- b. at han har bestået styrmandseksamen,
- c. at han er myndig,
- d. at han har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve.

§ 8. Til erhvervelse af bevis som styrmand af 1. grad kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 7 fastsatte betingelser og
- 2) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid som styrmand i søgående skibe.

§ 7. Til erhvervelse af bevis som styrmand af 1. grad kræves, at vedkommende:

- a) opfylder de i § 6 fastsatte betingelser,

- b) har bestået skibsførereksamen,
- c) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid som styrmand i søgående skibe.

§ 9. Til erhvervelse af bevis som skibsfører kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 7 fastsatte betingelser,
- 2) har gjort tjeneste
 - a) i 24 måneder under forhold, hvor bevis som styrmand af 2. grad kræves, heraf 12 måneder som øverste eller eneste styrmand, eller
 - b) i 60 måneder under forhold, hvor bevis som styrmand af 2. grad kræves, heraf 36 måneder som næstøverste styrmand i skibe over 1600 tons, eller
 - c) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe og
- 3) har dansk indfødsret.

§ 9. Til erhvervelse af bevis som skibsfører af 1. grad kræves:

- a. at vedkommende har gjort tjeneste
 - 1) i 24 måneder under forhold, hvor bevis som skibsfører af 2. grad kræves, eller
 - 2) i 24 måneder under forhold, hvor bevis som styrmand af 2. grad kræves, heraf 12 måneder som øverste eller eneste styrmand, eller
 - 3) i 60 måneder under forhold, hvor bevis som styrmand af 2. grad kræves, heraf 36 måneder som næstøverste styrmand i skibe over 1.400 tons, eller
 - 4) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe,
- b. at han har bestået skibsførereksamen,
- c. at han er myndig,
- d. at han har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve,
- e. at han har indfødsret.

§ 10. Til erhvervelse af duelighedsbevis i motorpasning kræves, at vedkommende:

- 1) har faret til søs i 6 måneder og
- 2) har bestået en af industriministeren fastsat duelighedsprøve i motorpasning.

§ 10. Til erhvervelse af duelighedsbevis i motorpasning kræves:

- a. at vedkommende har faret til søs i 6 måneder,
- b. at han har bestået en af industriministeren fastsat duelighedsprøve i motorpasning,
- c. at han er fyldt 18 år.

§ 11. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinist kræves, at vedkommende:

- 1) har gjort maskintjeneste i søgående damp- eller motorskibe i 12 måneder,
- 2) har bestået maskinisteksamen og
- 3) er myndig.

§ 11. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinist kræves:

- a. at vedkommende har gjort maskintjeneste i søgående damp- eller motorskibe i 12 måneder,
- b. at han har bestået maskinisteksamen,
- c. at han er myndig.

§ 12. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 3. grad kræves, at vedkommende:

- 1) har gjort maskintjeneste i søgående damp- eller motorskibe i 12 måneder,
- 2) har bestået maskinmestereksamen og
- 3) er myndig.

§ 12. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 3. grad kræves:

- a. at vedkommende har gjort maskintjeneste i søgående damp- eller motorskibe i 12 måneder,
- b. at han har bestået maskinmestereksamen,
- c. at han er myndig.

§ 13. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 2. grad kræves, at vedkommende:

- 1) har gjort maskintjeneste i søgående damp- eller motorskibe i 24 måneder og
- 2) opfylder de i § 12, litra b og c, fastsatte betingelser.

§ 13. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 2. grad kræves:

- a. at vedkommende har gjort maskintjeneste i søgående damp- eller motorskibe i 24 måneder,
- b. at han har bestået maskinmestereksamen,
- c. at han er myndig.

§ 14. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 1. grad kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 13 fastsatte betingelser og derefter
- 2) har gjort tjeneste

- a) i 12 måneder under forhold, hvor bevis som skibsmaskinmester af 2. grad kræves, eller
- b) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe.

§ 14. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 1. grad kræves:

- a. at vedkommende, efter at have opfyldt de i § 13, litra a, foreskrevne fartskrav, har gjort tjeneste i 12 måneder under forhold, hvor bevis som skibsmaskinmester af 2. grad kræves, eller i tilsvarende stilling i udenlandske skibe,
- b. at han har bestået maskinmestereksamen,
- c. at han er myndig.

§ 15. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinchef kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 14 fastsatte betingelser og derefter
- 2) har gjort tjeneste
 - a) i 12 måneder under forhold, hvor bevis som skibsmaskinmester af 1. grad kræves, eller
 - b) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe og
- 3) har bestået udvidet maskinmestereksamen.

§ 15. Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinchef kræves:

- a. at vedkommende, efter at have opfyldt betingelserne i § 14, har gjort tjeneste i 12 måneder under forhold, hvor bevis som skibsmaskinmester af 1. grad kræves eller i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe,
- b. at han har bestået udvidet maskinmestereksamen,
- c. at han er myndig.

§ 16. De i §§ 11–15 omhandlede sønæringsbeviser giver ret til at gøre tjeneste såvel i dampskibe som i motorskibe, såfremt den pågældende har gjort maskintjeneste i 3 måneder i dampskibe og 3 måneder i motorskibe. Har den pågældende ikke 3 måneders tjeneste i enten dampskibe eller motorskibe, gives der beviset påtegning om, at det alene kan anvendes til tjeneste i henholdsvis motorskibe eller dampskibe.

§ 16. De i §§ 11–15 omhandlede sønæringsbeviser giver ret til at gøre tjeneste såvel i dampskibe som i motorskibe, såfremt den pågældende har gjort maskintjeneste i 3 må-

neder i dampskibe og 3 måneder i motorskibe. Har den pågældende ikke 3 måneders tjeneste i enten dampskibe eller motorskibe, gives der beviset påtegning om, at det alene kan anvendes til tjeneste i henholdsvis motorskibe eller dampskibe.

§ 17. Til erhvervelse af bevis som skibradiotelegrafist eller skibradiotelefonist kræves, at vedkommende:

- 1) er i besiddelse af generelt certifikat som radiotelegrafist henholdsvis generelt certifikat som radiotelefonist udstedt i henhold til bestemmelserne i det internationale radioreglement og
- 2) har gennemgået en af industriministerens fastsat sikkerhedsuddannelse.

§ 16 A. Til erhvervelse af bevis som skibradiotelegrafist eller skibradiotelefonist kræves, at vedkommende:

- a. er i besiddelse af behørigt radioekspedientcertifikat udstedt i henhold til bestemmelserne i det internationale radioreglement,
- b. har gennemgået en af industriministerens fastsat sikkerhedsuddannelse.

§ 18. Til erhvervelse af bevis som skibskok kræves, at vedkommende:

- 1) har gennemgået
 - a) et erhvervsfagligt grundkursus på godkendt søfartsskole eller skoleskib og derefter en læretid i kokkefaget på mindst 23 måneder, heraf mindst 12 måneder i søgående skibe, eller
 - b) en læretid i kokkefaget på mindst 33 måneder, heraf mindst 18 måneder i søgående skibe, og
- 2) har bestået prøven for skibskokke.

Stk. 2. Bevis som skibskok kan endvidere udstedes til personer, der har bestået kokkefagets svendep prøve eller anden tilsvarende uddannelse inden for kokkefaget, og som har gjort kabystjeneste i søgående skibe i mindst 12 måneder.

§ 17. For at kunne påmønstres i foreskrevne stilling som kok skal vedkommende være i besiddelse af bevis som skibskok.

Stk. 2. Til erhvervelse af bevis som skibskok kræves:

- a. at vedkommende

- 1) har gennemgået et erhvervsfagligt grundkursus på en godkendt søfartsskole og derefter har gennemgået en læretid i kokkefaget på mindst 23 måneder, heraf mindst 12 måneder i søgående skibe, eller
 - 2) har gennemgået en læretid i kokkefaget på mindst 33 måneder, deraf mindst 18 måneder i søgående skibe,
- b. at han har bestået prøven for skibskokke.

Stk. 3. Bevis som skibskok kan endvidere udstedes til personer, der har bestået kokkefagets svendepøve eller anden tilsvarende uddannelse inden for kokkefaget, og som har gjort kabystjeneste i søgående skibe i mindst 12 måneder.

§ 18. For at kunne påmønstres i foreskrevnen stilling som hovmester skal vedkommende være i besiddelse af bevis som skibskok.

§ 19. For at kunne påmønstres som ubefaren matros, ubefaren motormand eller ubefaren skibsassistent skal vedkommende, når påmønstringen sker i havne i Danmark, Norge, Sverige, Finland, Den tyske Forbundsrepublik, Nederlandene og Belgien samt britiske Nordsøhavne og havne i Den engelske Kanal, eller når ansættelse er sket her i landet, opfylde en af nedenstående betingelser:

- 1) have gennemgået et erhvervsfagligt grundkursus på en godkendt søfartsskole eller
- 2) have gennemført et togt med et dertil godkendt skoleskib.

Stk. 2. Sker påmønstringen uden for de i stk. 1 nævnte havne, og er ansættelse ikke sket her i landet, skal vedkommende enten opfylde betingelserne i stk. 1 eller have udført henholdsvis dækstjeneste, maskintjeneste eller dæks- og maskintjeneste som medlem af en enhedsbesætning i søgående skibe i 12 måneder.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i stk. 1 kan en person, der har erhvervet svendebrev som maskinarbejder eller uddannelsesbevis som maskinarbejder trin 2, eller som har erhvervet svendebrev eller uddannelsesbevis som skibsmontør, kleinsmed, landbrugsmaskinmekaniker, personvogsmekaniker, traktormekaniker eller lastvogsmekaniker, og som har gennemgået et godkendt kursus i brandslukning og brug af redningsmidler m.v., påmønstres som ubefaren motormand.

§ 19. For at kunne påmønstres til dæks-

tjeneste i skibe på 300 tons og derunder eller som ubefaren matros i skibe over 300 tons skal vedkommende, når påmønstringen sker i havne i Danmark, Norge, Sverige, Finland, Den tyske Forbundsrepublik, Nederlandene og Belgien samt britiske Nordsøhavne og havne i Den engelske Kanal, eller når ansættelse er sket her i landet, opfylde en af nedenstående betingelser:

- a. have gennemgået et erhvervsfagligt grundkursus på en godkendt søfartsskole eller
- b. have gennemført et togt med et dertil godkendt skoleskib.

Stk. 2. Sker påmønstringen uden for de i stk. 1 nævnte havne, og er ansættelse ikke sket her i landet, skal vedkommende enten opfylde betingelserne i stk. 1 eller have forrettet dækstjeneste i søgående skibe i 12 måneder.

§ 24. Industriministeren kan fastsætte vilkår for påmønstring som ubefaren motormand.

§ 20. For at kunne påmønstres som befaren matros skal vedkommende, når påmønstringen sker i de i § 19, stk. 1, nævnte havne, eller når ansættelse er sket her i landet, efter at have opfyldt betingelserne i § 19, stk. 1, have udført dækstjeneste i søgående skibe i 18 måneder samt have gennemgået et erhvervsfagligt afslutningskursus for dæksmandskab.

Stk. 2. Sker påmønstringen uden for de i § 19, stk. 1, nævnte havne, og er ansættelse ikke sket her i landet, skal vedkommende enten opfylde betingelserne i stk. 1 eller have udført dækstjeneste i søgående skibe i 36 måneder.

Stk. 3. Fartstid ud over 5 måneder med et godkendt skoleskib kan medregnes i fartstiden efter stk. 1 .

§ 20. For at kunne påmønstres som befaren matros skal vedkommende, når påmønstringen sker i de i § 19, stk. 1, nævnte havne, eller når ansættelse er sket her i landet, efter at have opfyldt betingelserne i § 19, stk. 1, have forrettet dækstjeneste i søgående skibe i 18 måneder samt have gennemgået et erhvervsfagligt afslutningskursus for dæksmandskab.

Stk. 2. Sker påmønstringen uden for de i § 19, stk. 1, nævnte havne, og er ansættelse ikke sket her i landet, skal vedkommende enten opfylde betingelserne i stk. 1 eller have

forrettet dækstjeneste i søgående skibe i 36 måneder.

Stk. 3. Fartstid ud over 5 måneder erhvervet under forhold som omhandlet i § 19, stk. 1, litra b, kan medregnes i den i stk. 1 omhandlede fartstid.

§ 21. For at kunne påmønstres som bedste-
mand skal vedkommende:

- 1) have udført dækstjeneste i søgående skibe i 18 måneder,
- 2) være i besiddelse af duelighedsbevis i sejlads og
- 3) være myndig.

§ 23. For at kunne påmønstres som bedste-
stemand som omhandlet i § 4, stk. 1, i lov om skibes bemanning skal vedkommende:

- a. have forrettet dækstjeneste i søgående skibe i 18 måneder,
- b. være i besiddelse af duelighedsbevis i sejlads,
- c. være fyldt 18 år.

§ 22. For at kunne påmønstres som befaren motormand skal vedkommende, når påmønstringen sker i de i § 19, stk. 1, nævnte havne, eller når ansættelse er sket her i landet, efter at have opfyldt betingelserne i § 19, stk. 1 eller 3, have udført maskintjeneste i søgående skibe i 12 måneder og enten have gennemgået et erhvervsfagligt afslutningskursus for maskinmandskab eller have erhvervet svendebrev eller uddannelsesbevis som omhandlet i § 19, stk. 3.

Stk. 2. Fartstid ud over 5 måneder med et godkendt skoleskib kan medregnes i fartstiden efter stk. 1.

Stk. 3. Sker påmønstringen uden for de i § 19, stk. 1, nævnte havne, og er ansættelse ikke sket her i landet, skal vedkommende enten opfylde betingelserne i stk. 1 eller have udført maskintjeneste i søgående skibe i 24 måneder.

§ 25. For at kunne påmønstres som fyrbøder eller som befaren motormand skal vedkommende, når påmønstringen sker i de i § 19, stk. 1, nævnte havne, eller når ansættelse er sket her i landet, være fyldt 19 år og have gjort tjeneste på fyrpladsen eller som ubefaren motormand i søgående skibe i 12 måneder og have gennemgået et erhvervsfagligt afslutningskursus for maskinmandskab.

Stk. 2. Den, der har gennemgået et erhvervsfagligt grundkursus på en godkendt søfartsskole, anses for at have erhvervet 5 måneder af den i stk. 1 krævede fartstid.

Stk. 3. Sker påmønstringen uden for de i § 19, stk. 1, nævnte havne, og er ansættelse ikke sket her i landet, skal vedkommende enten opfylde betingelserne i stk. 1 eller være fyldt 19 år og have forrettet maskintjeneste i 24 måneder, heraf 12 måneder på fyrpladsen, hvis påmønstring sker som fyrbøder, eller 12 måneder i motorskibe, hvis påmønstringen sker som befaren motormand.

§ 23. For at kunne påmønstres som befaren skibsassistent skal vedkommende, når påmønstringen sker i de § 19, stk. 1, nævnte havne, eller når ansættelse er sket her i landet, efter at have opfyldt betingelserne i § 19, stk. 1, have udført tjeneste som ubefaren skibsassistent i søgående skibe i 18 måneder samt have gennemgået et erhvervsfagligt afslutningskursus for skibsassistenter.

Stk. 2. Sker påmønstringen uden for de i § 19, stk. 1, nævnte havne, og er ansættelse ikke sket her i landet, skal vedkommende enten opfylde betingelserne i stk. 1, eller have udført dæks- og maskintjeneste som medlem af en enhedsbesætning i søgående skibe i 36 måneder.

Stk. 3. Fartstid ud over 5 måneder med et godkendt skoleskib kan medregnes i fartstiden efter stk. 1.

(Ingen tilsvarende bestemmelse).

Kapitel 3

Fiskeskibe

§ 24. Industriministeren kan bestemme, at en person, der påmønstres til tjeneste i et fiskeskib, skal have gennemgået et af ministeren godkendt erhvervsfagligt grundkursus for fiskere.

§ 28. Industriministeren kan bestemme, at en person, der påmønstres til tjeneste i et fiskerskib, skal have gennemgået et af ministeren godkendt erhvervsfagligt grundkursus for fiskere.

§ 25. Til erhvervelse af duelighedsbevis i sejlads for fiskere kræves, at vedkommende:

- 1) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i fiskeskibe,
- 2) har bestået en af industriministeren fastsat duelighedsprøve i sejlads for fiskere og
- 3) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve.

§ 28 A. Til erhvervelse af duelighedsbevis i sejlads for fiskere kræves, at vedkommende:

- a. har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i fiskerskibe,
- b. har bestået en af industriministeren fastsat duelighedsprøve i sejlads for fiskere,
- c. har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve.

§ 26. Til erhvervelse af bevis som fiskeskipper af 3. grad kræves, at vedkommende:

- 1) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i fiskeskibe,
- 2) har bestået fiskeskippereksamen af 3. grad,
- 3) er myndig,
- 4) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve og
- 5) har dansk indfødsret.

§ 29. Til erhvervelse af bevis som fiskeskipper af 3. grad kræves:

- a. at vedkommende har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid i fiskerskibe,
- b. at han har bestået fiskeskippereksamen af 3. grad,
- c. at han er myndig,
- d. at han har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve,
- e. at han har indfødsret.

§ 27. Til erhvervelse af bevis som fiskeskipper af 1. grad kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 26 fastsatte betingelser,
- 2) har gjort tjeneste i 12 måneder under forhold, hvor bevis som fiskeskipper af 3. grad kræves og
- 3) har bestået fiskeskippereksamen af 1. grad.

§ 31. Til erhvervelse af bevis som fiskeskipper af 1. grad kræves:

- a. at vedkommende har gjort tjeneste i 12 måneder under forhold, hvor bevis som fiskeskipper af 3. eller 2. grad kræves,

- b. at han har bestået fiskeskippereksamen af 1. grad,
- c. at han er myndig,
- d. at han har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve,
- e. at han har indfødsret.

Kapitel 4

Fritidsfartøjer

§ 28. Til erhvervelse af duelighedsbevis i sejlads for fritidssejlere kræves, at vedkommende:

- 1) har bestået en af industriministeren fastsat duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere og
- 2) har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve.

§ 32. Til erhvervelse af duelighedsbevis som lystsejler kræves:

- a. at vedkommende har bestået en af industriministeren fastsat duelighedsprøve for lystsejlere,
- b. at han har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve.

§ 29. Til erhvervelse af bevis som yachtskipper af 3. grad kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 28 fastsatte betingelser,
- 2) har bestået yachtskippereksamen af 3. grad og
- 3) er myndig.

§ 33. Til erhvervelse af bevis som yachtskipper af 3. grad kræves:

- a. at vedkommende har bestået duelighedsprøve for lystsejlere,
- b. at han har bestået yachtskippereksamen af 3. grad,
- c. at han er myndig,
- d. at han har bestået en af industriministeren fastsat syns- og høreprøve.

§ 30. Til erhvervelse af bevis som yachtskipper af 2. grad kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 29 fastsatte betingelser,
- 2) har erhvervet en af industriministeren fastsat fartstid og
- 3) har bestået yachtskippereksamen af 2. grad.

§ 34. Til erhvervelse af bevis som yacht-

skipper af 2. grad kræves:

- a. at vedkommende har erhvervet en af industriministerens fastsat fartstid,
- b. at han har bestået yachtskippereksamen af 2. grad,
- c. at han er myndig,
- d. at han har bestået en af industriministerens fastsat syns- og høreprøve.

§ 31. Til erhvervelse af bevis som yachtskipper af 1. grad kræves, at vedkommende:

- 1) opfylder de i § 29 fastsatte betingelser,
- 2) har erhvervet en af industriministerens fastsat fartstid og
- 3) har bestået yachtskippereksamen af 1. grad.

§ 35. Til erhvervelse af bevis som yachtskipper af 1. grad kræves:

- a. at vedkommende har erhvervet en af industriministerens fastsat fartstid,
- b. at han har bestået yachtskippereksamen af 1. grad,
- c. at han er myndig,
- d. at han har bestået en af industriministerens fastsat syns- og høreprøve.

§ 32. Til erhvervelse af duelighedsbevis i motorpasning for fritidssejlere kræves, at vedkommende:

- 1) har bestået duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere og
- 2) har bestået duelighedsprøve i motorpasning.

(Ingen tilsvarende bestemmelse).

Kapitel 5

Almindelige bestemmelser

§ 33. Sønæringsbeviser udstedes uden betaling og udformes efter forskrifter fastsat af industriministeren.

Stk. 2. Duelighedsbeviser udstedes af den person eller den skole, for hvem duelighedsprøve er aflagt.

Stk. 3. De øvrige beviser udstedes af de myndigheder, industriministeren bemyndiger dertil.

Stk. 4. Sønæringsbeviser efter §§ 12-15 og bevis som skibradiotelegrafist efter § 17 mister deres gyldighed, såfremt indehaveren ikke for enhver forudgående 5 års periode

kan dokumentere at have udført 12 måneders tjeneste i stilling, hvor sådant bevis kræves, eller haft anden af industriministerens godkendt beskæftigelse, som kan sidestilles hermed. Ministeren fastsætter regler om generhvervelse af sønæringsrettigheder.

Stk. 5. Uanset bestemmelserne i stk. 4 bevares de rettigheder som yachtskipper, der er tillagt sådanne beviser, jfr. § 35, stk. 2 og stk. 3.

§ 36. De i denne lov omhandlede sønæringsbeviser udstedes uden betaling og affattes efter forskrifter fastsat af industriministeren.

Stk. 2. Duelighedsbeviser udstedes af den person eller den skole, for hvem duelighedsprøve er aflagt.

Stk. 3. De øvrige beviser udstedes af de myndigheder, industriministeren bemyndiger dertil.

Stk. 4. En af de bevisudstedende myndigheder truffet afgørelse kan påklages til industriministeren.

Stk. 5. De i §§ 2-16 A omhandlede sønæringsbeviser samt sønæringsbeviser, der ligestilles hermed, mister deres gyldighed, såfremt indehaveren ikke for enhver forudgående 5 års periode kan dokumentere at have forrettet 12 måneders tjeneste i stilling, hvor sådant bevis kræves, eller haft anden af industriministerens godkendt beskæftigelse, som kan sidestilles hermed. Ministeren fastsætter regler om generhvervelse af sønæringsrettigheder.

§ 34. Industriministeren fastsætter regler om særlige uddannelseskraav for officerer og mandskab i olie-, kemikalie- og gastankskibe. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om særlige uddannelseskraav for officerer i skibe med særlige manøvreegenskaber eller skibe med særlig udrustning.

§ 36 A. Industriministeren fastsætter regler om særlige uddannelseskraav for officerer og mandskab i olie-, kemikalie- og gastankskibe. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om særlige uddannelseskraav for officerer i skibe med særlige manøvreegenskaber eller skibe med særlig udrustning.

§ 35. Den, der har bevis som styrmand af 1. eller 2. grad, anses tillige for at have bevis som styrmand af 3. grad. Den, der før 1. marts 1984 har erhvervet bevis som styrmand

af 1. eller 2. grad, anses tillige for at have bevis som sætteskipper, såfremt vedkommende har dansk indfødsret.

Stk. 2. Den, der har bevis som styrmand af 3. grad eller som sætteskipper, anses tillige for at have bevis som yachtskipper af 1. grad.

Stk. 3. Den, der har bevis som styrmand af 4. grad eller som kystskipper, anses tillige for at have bevis som yachtskipper af 3. grad.

Stk. 4. Den, der har bevis som fiskeskipper, anses tillige for at have bevis som yachtskipper af samme grad som fiskeskipperbeviset.

§ 37. Den, der har bevis som styrmand af 1. eller 2. grad, anses tillige for at have bevis som sætteskipper. Den, der forinden nærværende lovs ikrafttræden har erhvervet bevis som styrmand af 1. eller 2. grad, anses tillige for at have bevis som sætteskipper af 1. grad, såfremt vedkommende har indfødsret.

Stk. 2. Den, der har bevis som sætteskipper af 1. eller 2. grad, anses tillige for at have bevis som yachtskipper af samme grad. Den, der har bevis som sætteskipper, anses tillige for at have bevis som yachtskipper af 1. grad.

Stk. 3. Den, der har bevis som kystskipper, anses tillige for at have bevis som yachtskipper af 3. grad.

Stk. 4. Den, der har bevis som fiskeskipper af 1., 2. eller 3. grad, anses tillige for at have bevis som yachtskipper af samme grad.

§ 36. Industriministeren kan under særlige omstændigheder tillade udstedelse af sønæringsbevis, eventuelt med begrænsede rettigheder, uanset de krav, der er fastsat for erhvervelse af det pågældende bevis, ikke fuldt ud er opfyldt. Fritagelse for opfyldelse af eksamens- og fartskrav kan dog kun gives, for så vidt den pågældende dokumenterer på anden måde at have erhvervet sig tilstrækkelig teoretisk og praktisk uddannelse, og fritagelse for opfyldelse af krav om dansk indfødsret kun efter forud indhentet erklæring fra Søfartens Fællesråd.

Stk. 2. Ministeren kan under særlige omstændigheder tillade en person vedvarende at gøre tjeneste i stilling, hvortil der ikke kræves sønæringsbevis, uanset at den pågældende ikke fuldt ud opfylder de krav, der er fastsat for mønstring i stillingen. Sådan tilladelse kan dog kun gives, for så vidt den pågældende dokumenterer at have erhvervet den for tjeneste i stillingen nødvendigvis pågældende dokumenter at have erhvervet den erfaring og uddannelse, der er nødvendig for tjeneste i stillingen.

Stk. 3. Ministeren kan ligestille en i udlandet gennemgaaet søfartsuddannelse med de i denne lov omhandlede erhvervsfaglige grundkursus og afslutningskursus.

Stk. 4. Uanset bestemmelserne i § 19, stk. 1, § 20, stk. 1, § 22, stk. 1, og § 23, stk. 1, kan en skibsfører, når det skønnes nødvendigt for at undgå ophold af et skib, undtagelsesvis påmønstre en person som ubefaren matros, befaren matros, ubefaren motormand, befaren motormand, ubefaren skibsassistent eller befaren skibsassistent, selv om den pågældende ikke opfylder de betingelser, der er fastsat i disse bestemmelser for påmønstringen. Sådan påmønstring må kun ske for rejsen og kun under forudsætning af, at den pågældende opfylder de fartskrav, der er fastsat for påmønstring i tilsvarende stilling uden for de i § 19, stk. 1, nævnte havne.

§ 38. Industriministeren kan under særlige omstændigheder tillade udstedelse af sønæringsbevis, eventuelt med begrænsede rettigheder, uanset at de for erhvervelse af det pågældende bevis fastsatte krav ikke fuldt ud er opfyldt. Fritagelse for opfyldelse af eksamens- og fartskrav kan dog kun gives, for så vidt den pågældende dokumenterer på anden måde at have erhvervet sig tilstrækkelig teoretisk og praktisk uddannelse, og fritagelse for opfyldelse af krav om indfødsret kun efter forud indhentet erklæring fra Søfartens Fællesråd.

Stk. 2. Ministeren kan under særlige omstændigheder tillade en person vedvarende at gøre tjeneste i en i denne lov omhandlet stilling, hvortil der ikke kræves sønæringsbevis, uanset at den pågældende ikke fuldt ud opfylder de for mønstring i vedkommende stilling fastsatte krav. Sådan tilladelse kan dog kun gives, for så vidt den pågældende dokumenterer at have erhvervet den for tjeneste i vedkommende stilling nødvendige erfaring og uddannelse.

Stk. 3. Ministeren kan ligestille en i udlandet gennemgaaet søfartsuddannelse med de i denne lov omhandlede erhvervsfaglige grundkursus og afslutningskursus.

Stk. 4. Uanset bestemmelserne i §§ 19, stk. 1, 20, stk. 1 og 25, stk. 1 kan en skibsfører, når det skønnes nødvendigt for at undgå ophold af et skib, undtagelsesvis påmønstre en person som ubefaren matros, befaren matros,

fyrbøder eller befaren motormand, uanset at den pågældende ikke opfylder de i de nævnte bestemmelser for sådan påmønstring fastsatte betingelser. Sådan påmønstring må kun ske for rejsen og kun under forudsætning af, at den pågældende opfylder de fartskrav, der er fastsat for påmønstring i tilsvarende stilling uden for de i § 19, stk. 1, nævnte havne.

§ 37. Industriministeren kan fastsætte, under hvilke betingelser uddannelse og tjeneste i søværnet kan danne grundlag for erhvervelse af sønæringsrettigheder.

§ 39. Industriministeren kan fastsætte, under hvilke betingelser uddannelse og tjeneste i søværnet kan danne grundlag for erhvervelse af de i denne lov omhandlede sønæringsrettigheder, jfr. dog § 8, stk. 2, og § 9, stk. 2.

§ 38. Industriministeren kan inddrage et sønæringsbevis, hvis det på grund af indehaverens sjælelige eller legemlige tilstand skønnes uforsvarligt fortsat at lade den pågældende udøve den virksomhed, beviset giver ret til.

Stk. 2. Indehaveren af et sønæringsbevis skal lade sig underkaste sådanne lægeundersøgelser, som er nødvendige til afgørelse af det i stk. 1 nævnte spørgsmål. Udgifterne ved undersøgelserne afholdes af staten. Unnlader indehaveren at lade sig underkaste en påbudt undersøgelse, kan sønæringsbeviset inddrages.

§ 40. Industriministeren kan inddrage et sønæringsbevis, hvis det på grund af indehaverens sjælelige eller legemlige tilstand skønnes uforsvarligt fortsat at lade ham udøve den virksomhed, beviset giver ham ret til.

Stk. 2. Indehaveren af et sønæringsbevis skal lade sig underkaste sådanne lægeundersøgelser, som er nødvendige til afgørelse af det i stk. 1 nævnte spørgsmål. Udgifterne ved undersøgelserne afholdes af staten. Unnlader indehaveren at lade sig underkaste en påbudt undersøgelse, kan sønæringsbeviset inddrages.

§ 39. Inddragelsen af et sønæringsbevis kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for industriministeren

inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. Industriministerens afgørelse skal indeholde oplysning om retten til at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor.

Stk. 3. Når inddragelse af et sønæringsbevis forlanges indbragt for domstolene, anlægger industriministeren sag imod den pågældende i den borgerlige retsplejes former. Sagen hører under sø- og handelsretten i København og uden for dennes område under søretten.

Stk. 4. Anmodning om indbringelse for domstolene har opsættende virkning. Industriministeren kan dog bestemme, at en anmodning ikke har opsættende virkning. Denne afgørelse kan ved kendelse ophæves af retten inden afgørelse af spørgsmålet om inddragelsens lovlighed.

§ 41. Inddragelsen af et sønæringsbevis kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for industriministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. Industriministerens afgørelse skal indeholde oplysning om retten til at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor.

Stk. 3. Når inddragelse af et sønæringsbevis forlanges indbragt for domstolene, anlægger industriministeren sag imod den pågældende i den borgerlige retsplejes former. Sagen hører under sø- og handelsretten i København og uden for dennes område under søretten.

Stk. 4. Anmodning om indbringelse for domstolene har opsættende virkning. Industriministeren kan dog bestemme, at en anmodning ikke har opsættende virkning. Denne afgørelse kan ved kendelse ophæves af retten inden afgørelse af spørgsmålet om inddragelsens lovlighed.

§ 40. Et sønæringsbevis, der er inddraget, skal afleveres til industriministeriet.

Stk. 2. Industriministeren kan til enhver tid tilbagegive et inddraget sønæringsbevis, når de omstændigheder, der har begrundet inddragelsen, ikke længere findes at være til stede. Afslås en ansøgning om tilbagegivelse, kan ansøgeren forlange spørgsmålet indbragt for domstolene. Såfremt sagen tidligere har været indbragt for domstolene, kan indbringelse dog kun ske, såfremt der er forløbet mindst et år efter, at inddragelsen senest er

Bilag til f.t. sønæringslov

stadfæstet ved dom. § 39, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 42. Et sønæringsbevis, der er inddraget, skal afleveres til industriministeriet.

Stk. 2. Industriministeren kan til enhver tid tilbagegive et indraget sønæringsbevis, når de omstændigheder, der har begrundet inddragelsen, ikke længere findes at være til stede. Afslås en ansøgning om tilbagegivelse, kan ansøgeren forlange spørgsmålet indbragt for domstolene. Såfremt sagen tidligere har været indbragt for domstolene, kan indbringelse dog kun ske, såfremt der er forløbet mindst et år efter, at inddragelsen senest er stadfæstet ved dom. § 41, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 41. De i denne lov indeholdte krav om dansk indfødsret finder ikke anvendelse på personer, der efter De europæiske Fællesskabers regler om arbejdskraftens frie bevægelighed har adgang til lønnet beskæftigelse her i landet på samme vilkår som danske statsborgere.

Stk. 2. Den til beviserne som kystskipper, sætteskipper og skibsfører samt fiskeskipper knyttede ret til at være fører af skib fortabes, når indehaveren mister dansk indfødsret, jfr. dog stk. 1. Industriministeren kan dog under særlige omstændigheder gøre undtagelse fra denne bestemmelse. Opnår den pågældende på ny dansk indfødsret, skal retten til at føre skib dermed anses for generhvervet.

§ 43. De i denne lov indeholdte indfødsretskrav finder ikke anvendelse på personer, der efter De europæiske Fællesskabers regler om arbejdskraftens frie bevægelighed har adgang til lønnet beskæftigelse her i landet på samme vilkår som danske statsborgere.

Stk. 2. Den til beviserne som kystskipper, sætteskipper af 1. og 2. grad og skibsfører af 1. og 2. grad samt fiskeskipper af 1., 2. og 3. grad knyttede ret til at være fører af skib fortabes, når indehaveren mister indfødsret; industriministeren kan dog under særlige omstændigheder gøre undtagelse fra denne bestemmelse. Opnår den pågældende på ny indfødsret, skal retten til at føre skib dermed anses for generhvervet.

§ 42. Industriministeren kan efter samråd med redernes og de søfarendes organisationer ændre de i loven indeholdte tonnagerænser anført i registertons brutto til græn-

ser fastsat ved anden måleenhed. Det skal dog herved tilstræbes, at sådanne nye grænser så vidt muligt svarer til de skibsstørrelser, som de i loven anførte tonnagerænser er udtryk for.

(Ingen tilsvarende bestemmelse).

§ 43. Industriministeren kan bemyndige direktoratet for søfartsuddannelsen eller anden tilsvarende institution under ministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Industriministeren kan fastsætte regler om adgang til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelser efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne indbringes for ministeren.

(Ingen tilsvarende bestemmelse).

Kapitel 6

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 44. Loven træder i kraft den 1. juli 1985. Bestemmelserne i §§ 20 og 22 træder dog først i kraft 1 år efter lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Sønæringslov nr. 316 af 26. juni 1975, som ændret ved lov nr. 587 af 19. december 1980, ophæves. Sønæringslov nr. 316 af 26. juni 1975 forbliver dog i kraft for Grønland.

§ 44. Loven træder i kraft den 1. oktober 1975. Bestemmelsen i § 15, litra b, træder dog først i kraft den 1. oktober 1981 og bestemmelserne i §§ 20 og 25 først efter industriministerens bestemmelse.

Stk. 2. For lastskibe på 400 tons og derunder træder bestemmelserne i § 19 dog først i kraft den 1. april 1977. Indtil dette tidspunkt opretholdes for sådanne skibe, uanset bestemmelserne i stk. 3 og 4, betegnelserne »letmatroser«, »ungmænd« og »dæksdrenge« i § 6 i lov om skibes bemanding, jfr. lov bekendtgørelse nr. 114 af 2. april 1965, som ændret ved lov nr. 151 af 10. maj 1967, samt bestemmelserne i lovens § 24, stk. 1, litra a og b. Endvidere opretholdes for sådanne skibe bestemmelserne i § 7 i lov nr. 231 af 7. juni 1952 om sømandsuddannelse.

Stk. 3. I lov om skibe bemanding, jfr. lov bekendtgørelse nr. 114 af 2. april 1965, som ændret ved lov nr. 151 af 10. maj 1967, ophæves §§ 9-25, 28-30, 34-35, 36, 37, stk. 1-4,

38, 40, stk. 4, 42, 43, 44, stk. 1, 47 og 48. I lovens § 6 ændres »matroser« til: »befarne matroser« og »letmatroser«, »ungmænd« og »dæksdreng« til: »ubefarne matroser«. I lovens § 7 ændres »motormænd« til: »befarne motormænd«. I § 26 ændres »kystskippereksamen«, »sætteskippereksamen af 2. grad« og »sætteskippereksamen af 1. grad« til henholdsvis: »fiskeskippereksamen af 3. grad«, »fiskeskippereksamen af 2. grad« og »fiskeskippereksamen af 1. grad«.

Stk. 4. Lov nr. 231 af 7. juni 1952 om sømandsuddannelse ophæves.

§ 45. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

§ 45. Denne lov gælder ikke for Færøerne.

§ 46. De i medfør af sønæringsloven af 26. juni 1975 som ændret ved lov nr. 587 af 19. december 1980 udfærdigede sønæringsbeviser, samt beviser, der i medfør af overgangsbestemmelserne i nævnte lov ligestilles hermed, hjemler deres indehavere samme ret som hidtil. De tillægges endvidere de yderligere rettigheder, som ifølge lov om skibes besætning tillægges sådanne beviser eller tillægges de i denne lov omhandlede beviser af samme navn, idet nedennævnte beviser anses at svare til de i denne lov omhandlede beviser som følger:

- 1) Bevis som kystskipper uden førerrettigheder svarer til bevis som styrmand af 4. grad.
- 2) Bevis som sætteskipper uden førerrettighe-

der svarer til bevis som styrmand af 3. grad.

- 3) Bevis som sætteskipper af 1. grad svarer til bevis som sætteskipper.
- 4) Bevis som skibsfører af 1. grad svarer til bevis som skibsfører.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 33, stk. 4, og § 41 finder tilsvarende anvendelse på de i stk. 1 omhandlede beviser.

Stk. 3. Certifikater som radiotelegrafist og radiotelefonist udstedt i henhold til bestemmelserne i det internationale radioreglement før denne lovs ikrafttræden giver fortsat ret til at udføre radiotjeneste i stilling, hvor bevis som skibradiotelegrafist henholdsvis skibradiotelefonist er foreskrevet.

Stk. 4. Industriministeren kan tillade udstedelse af sønæringsbevis i henhold til bestemmelserne i den lovgivning, der ophæves ifølge § 44, stk. 2, til personer, der har bestået styrmandseksamen eller fiskeskippereksamen af 2. grad, samt til personer, der i medfør af overgangsbestemmelserne i lov om søfartsuddannelse består nævnte eksaminer efter denne lovs ikrafttræden.

§ 46. De forinden ikrafttrædelser af sønæringsloven af 28. februar 1916 erhvervede sønæringsbeviser hjemler deres indehavere samme ret som hidtil.

Stk. 2. Industriministeren bemyndiges til at fastsætte vilkår, hvorunder indehavere af sønæringsbeviser som de i det foregående stykke omhandlede opnår adgang til at erhverve lige ret med indehavere af de i nærværende lov omhandlede beviser.

Stk. 3. De i henhold til sønæringsloven af 28. februar 1916 med senere ændringer erhvervede sønæringsbeviser anses for at svare til de i nærværende lov omhandlede som nedenfor angivet:

Bevis som

Kystskipper
Sætteskipper
Skibsfører
Styrmand
Maskinpasser
Motorpasser
Undermester
Maskinmester af 2. klasse
Maskinmester af 1. klasse
Fiskeskipper af 2. klasse
Fiskeskipper af 1. klasse
Lystsejler

Svarer til bevis som

Kystskipper
Sætteskipper af 2. grad
Skibsfører af 1. grad
Styrmand af 1. grad
Skibsmaskinist
Skibsmaskinist
Skibsmaskinmester af 3. grad
Skibsmaskinmester af 1. grad
Skibsmaskinchef
Fiskeskipper af 3. grad
Fiskeskipper af 2. grad
Yachtskipper af 3. grad

Stk. 4. Den, der har fået den i § 9 i sønæringsloven af 28. februar 1916 med senere ændringer omhandlede påtegning på sit bevis som styrmand, anses at have bevis som skibsfører af 2. grad.

Stk. 5. Den, der har fået den i § 18 i sønæringsloven af 28. februar 1916 med senere ændringer omhandlede påtegning på sit bevis som fiskeskipper af 1. klasse, anses at have bevis som fiskeskipper af 1. grad.

Stk. 6. Bevis som motorpasser giver ikke ret til at gøre tjeneste i dampskib under forhold, hvor bevis som skibsmaskinist kræves.

Stk. 7. Den, der har fået den i § 5, stk. 5, i lov om skibes bemanning af 7. juni 1958 omhandlede påtegning på sit bevis som sætteskipper af 1. eller 2. grad, og den, der har fået den i samme lovs § 47, stk. 5, omhandlede påtegning på sit bevis som sætteskipper, bevarer de ham ved påtegningen tillagte rettigheder.

Stk. 8. De i medfør af lov om skibe bemanning af 7. juni 1958 udstedte sønæringsbeviser anses for at svare til de i denne lov omhandlede beviser af samme navn.

§ 47. Den, der før denne lovs ikrafttræden lovligt har gjort foreskrevne dæks- eller maskintjeneste i dansk handelsskib eller tjeneste som bedstemand i et dansk fiskeskib, har fortsat ret til at gøre sådan tjeneste.

Stk. 2. Industriministeren bemyndiges til at fastsætte vilkår, hvorunder søfarende som omhandlet i stk. 1 opnår ret til udmønstring som befaren skibsassistent.

§ 47. Den, der før denne lovs ikrafttræden har gennemgået et kursus på en godkendt sømandsskole eller gennemført et tog med et dertil godkendt skoleskib, anses for at have gennemgået et erhvervsfagligt grundkursus på en søfartsskole.

Stk. 2. Den, der før denne lovs ikrafttræden retmæssigt har gjort tjeneste som dæksdreng, ungmand eller letmatros i et dansk skib, har ret til at gøre tjeneste som ubefaren matros.

Stk. 3. Den, der før denne lovs ikrafttræden retmæssigt har gjort tjeneste som befaren tømmersmand, bådsmand eller donkeymand i et dansk skib, har fortsat ret til at gøre sådan tjeneste.

Stk. 4. Den, der før denne lovs ikrafttræden retmæssigt har gjort tjeneste som bedstemand i danske fiskerskibe, har fortsat ret til at gøre sådan tjeneste.

§ 48. — — —

Stk. 3. Den, der før det tidspunkt, hvor lovens § 20 sættes i kraft, retmæssigt har gjort tjeneste som matros eller befaren matros i et dansk skib, har ret til at gøre tjeneste som befaren matros.

§ 49. — — —

Stk. 3. Den, der før det tidspunkt, hvor lovens § 25 sættes i kraft, retmæssigt har gjort tjeneste som fyrbøder, motormand eller befaren motormand i et dansk skib, har ret til at gøre tjeneste som fyrbøder eller befaren motormand.

§ 48. Indtil det tidspunkt, hvor lovens § 20 træder i kraft, skal en person for at kunne påmønstres som befaren matros have gjort tjeneste i søgående skibe i 36 måneder, hvoraf mindst 24 måneders dækstjeneste.

Stk. 2. Den, der har gennemgået et erhvervsfagligt grundkursus på en godkendt søfartsskole, anses for at have erhvervet 5 måneder af den i stk. 1 krævede dækstjeneste.

§ 48. Indtil det tidspunkt, hvor lovens § 20 sættes i kraft, skal en person for at kunne påmønstres som befaren matros have gjort tjeneste i søgående skibe i 36 måneder, hvoraf mindst 24 måneders dækstjeneste.

Stk. 2. Den, der har gennemgået et erhvervsfagligt grundkursus på en godkendt søfartsskole, anses for at have erhvervet 5 måneder af den i stk. 1 krævede dækstjeneste.

§ 49. Indtil det tidspunkt, hvor lovens § 22 træder i kraft, skal en person for at kunne påmønstres som befaren motormand have gjort maskintjeneste i skibe i 12 måneder.

Stk. 2. Den, der har gennemgået et erhvervsfagligt grundkursus på en godkendt søfartsskole, anses for at have erhvervet 5 måneder af den i stk. 1 krævede fartstid.

§ 49. Indtil det tidspunkt, hvor lovens § 25 sættes i kraft, skal en person for at kunne påmønstres som fyrbøder eller befaren motormand være fyldt 19 år og have gjort tjeneste ved maskinen eller på fyrpladsen i skibe i 12 måneder.

Stk. 2. Den, der har gennemgået et erhvervsfagligt grundkursus på en godkendt

søfartsskole, anses for at have erhvervet 5 måneder af den i stk. 1 krævede fartstid.

§ 50. Den, der har erhvervet bevis som kystskipper, og som i 5 år før denne lovs ikrafttræden lovligt har ført skib over 150 tons, kan indtil udgangen af 1987 af den bevisudstedende myndighed, jfr. § 33, stk. 3, få sit sønæringsbevis påtegnet om, at det giver ret til at føre ikke-passagerskib ikke over 300 tons i kystfart.

(Ingen tilsvarende bestemmelse).

§ 51. Industriministeren kan tillade en person, der ikke er i besiddelse af sønæringsbevis, men som på fyldestgørende måde godt-

gør, at vedkommende forinden denne lovs ikrafttræden lovligt har gjort tjeneste under forhold, hvor der kræves sådant bevis, fremdeles at gøre sådan tjeneste.

(Ingen tilsvarende bestemmelse).

§ 52. Bestemmelsen i § 19, stk. 1, finder ikke anvendelse på personer, der påmønstrer til dækstjeneste i lastskibe under 150 tons, der er indført i skibsregistret før 1. oktober 1975.

§ 50. Bestemmelsen i § 19, stk. 1, finder ikke anvendelse på personer, der påmønstrer til dækstjeneste i lastskibe under 150 tons, der er indført i skibsregistret ved denne lovs ikrafttræden.